

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33909
Nom: Història del cinema espanyol
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1006 - Grau en Història de l'Art	Facultat de Geografia i Història	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1006 - Grau en Història de l'Art	Art contemporani i mitjans audiovisuals	OPTATIVA

COORDINACIÓ

ARENAS ORIENT CARLOS JAVIER

RESUM

Amb l'estudi de ¿Història del cinema espanyol¿, igual que amb altres arts, es pretén oferir una panoràmica de l'evolució de la nostra producció cinematogràfica, procurant observar amb major deteniment aquells períodes, tendències o autors que van marcar les fites fonamentals de la seva trajectòria. No es volgués esbiaixar la importància del documental, el reportatge, el cinema d'animació, el curtmetratge o les sèries de TV, sobretot avui, quan les noves tecnologies i suports faciliten la seva anàlisi i visionat; tampoc dels avanços tècnics que van permetre la seva consolidació com un modern llenguatge, autònom i específic, malgrat les múltiples connexions amb altres disciplines. Però el temps disponible obliga a una imprescindible selecció que permeti un acostament real i ponderi el molt i bé que alberga aquest ampli conjunt, allunyant-se de les visionis pessimistes d'èpoques anteriors i relacionant-ho amb el que ocorria en l'exterior.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No hi ha requisits previs per cursar l'assignatura.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Capacitat d'anàlisi i de síntesi a partir de la informació procedent dels diversos continguts de la història d'art i la seua aplicació en l'activitat professional.

Capacitat per aplicar els coneixements bàsics adquirits a través d'un raonament crític aplicat a l'anàlisi i la valoració d'alternatives.

Capacitat per aplicar els coneixements bàsics a futures situacions professionals, mitjançant l'organització i la planificació adequades dels continguts de la història de l'art.

Capacitat per presentar i exposar oralment i per escrit projectes de gestió i de discussió de tots els camps d'actuació de la història de l'art.

Coneixement de l'art contemporani.

Coneixement de la bibliografia actualitzada, anàlisi crítica d'aquesta, i capacitat per realitzar una síntesi a partir d'un posicionament crític.

Coneixement del cinema i altres mitjans audiovisuals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Estat de la qüestió del cinema espanyol. Prejudicis, tòpics i problemàtiques en abordar el cine espanyol. Percepció dins i fora.

2. Cinema espanyol contemporani. Quota de pantalla. Els premis Goya. Cinema espanyol al segle XXI.

3. Època silent. Presentació i difusió del cinematògraf (1896-1911). Pioners espanyols i valencians. Hegemonia barcelonina i relleu madrileny (1911-1929). Les avantguardes. Luis Buñuel.

4. Època sonora. El cinema de la II República. La transició al sonor. El naixement de la indústria. Els èxits de CIFESA. La Guerra Civil espanyola (1939-1939).

5. Els anys de l'autarquia (1939-1950). Els instruments de control i protecció. Una idea d'Espanya. Edgar Neville i la comèdia espanyola.

6. Continuisme i dissidència (1951-1960). L'impuls regenerador. Bardem, Berlanga, Ferreri. Les Converses de Salamanca.

7. Els felïços seixanta. El retorn de Buñuel. García Escudero i el Nou Cinema Espanyol. El landisme. Carlos Saura: del realisme a la metàfora.

8. Del tardofranquisme a la democràcia (1969-1982). El cinema de la transició: Mario Camus, Víctor Erice.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	45,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	25,00
Estudi i treball autònom	35,00
Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	5,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura a través dels següents punts:

a) Tres hores setmanals de classes presencials:

Són lliçons teòric-pràctiques impartides pel professor/a, a través de mitjans audiovisuals en les quals s'exposen els aspectes essencials de la matèria i s'acompanyen amb una bibliografia específica. Per poder seguir aquestes classes serà necessària la lectura i preparació obligatòria dels materials que prèviament s'indicaran.

b) Visites guiades o seminaris.

c) Assistència a tutories programades o en horari d'atenció a l'alumnat.

AVALUACIÓ

1. Examen final de caràcter teòric-pràctic en acabar el quadrimestre.
2. Assistència a seminaris, projeccions, xerrades i activitats complementàries.
3. Treballs i tasques pràctiques personals que s'encarreguen al llarg del curs.

En síntesi:

Prova escrita 50-60%
Activitats complementàries 20-30%
Treballs pràctics personals 10-20%

Per a aprovar l'assignatura és necessari que la qualificació de la prova final escrita siga com a mínim de 4 punts sobre 10.

Per a la segona convocatòria es mantindran els mateixos requisits.

BIBLIOGRAFIA

Bàsiques

- BENET, Vicente: *El cine español: una historia cultural*. Barcelona: Paidós, 2012.
- GUBERN, Román, MONTERDE, José Enrique, y otros: *Historia del cine español*. Madrid: Cátedra, 2009.
- SÁNCHEZ NORIEGA (ed.): *Cine español en la era digital: emergencias y encrucijadas*. Barcelona: Laertes, 2020.

Complementàries

- AA.VV.: *Escritos sobre cine español. 1973-1987*. Valencia: Filmoteca de la Generalitat Valenciana, 1989.
- AA.VV.: *Historia del cine valenciano*, dir. por J.I. Lahoz. Valencia: Editorial Prensa Valenciana, S.A., Levante-EMV., 1991.
- AA.VV.: *Historia general del cine*, XII vols. Madrid: Cátedra, 1995-1998.
- AA.VV.: *Historia del cortometraje español*. Festival de Cine de Alcalá de Henares / Filmoteca de la Generalitat Valenciana, 1996.
- BUÑUEL, Luis: *Mi último suspiro*. Barcelona: DeBolsillo, 2006.
- CAPARRÓS LERA, José María: *El cine español de la democracia. De la muerte de Franco al cambio socialista (1975-1989)*. Barcelona: Anthropos, 1992.

- CAPARRÓS LERA, José María: *El cine republicano español (1931-1939)*. Barcelona: Dopesa, 1977.
- CAPARRÓS LERA, José María: *Historia crítica del cine español (Desde 1897 hasta hoy)*. Barcelona: Ariel, 1999.
- CASTRO DE PAZ, José Luis: *Los turbios años cuarenta en el cine español (1939-1950)*. Barcelona: Paidós, 2002.
- FAULKNER, Sally: *Una historia del cine español: cine y sociedad, 1910-2010*. Frankfurt am Main: Vervuert Verlagsgesellschaft, 2017.
- GARCÍA FERNÁNDEZ, Emilio C.: *El cine español entre 1896 y 1939. Historia, industria, filmografía y documentos*. Barcelona: Ariel, 2002.
- GUBERN, Román: *La censura. Función política y ordenamiento jurídico bajo el franquismo (1936-1975)*. Barcelona: Península, 1981.
- GUBERN, Román: *Cine español en el exilio (1936-1951)*. Barcelona: Lumen, 1976.
- GUBERN, Román: *El cine español durante la guerra civil*. Barcelona: Lumen, 1977.
- GUBERN, Román: *El cine sonoro en la II República (1929-1936)*. Barcelona: Lumen, 1977.
- HEREDERO, Carlos F.: *Las huellas del tiempo. Cine español, 1951-1961*. Valencia: Filmoteca Española / Filmoteca de la Generalitat Valenciana, 1993.
- MARSCH, Steven: *El cine español contra sí mismo: cosmopolitismo, experimentación, militancia*. Madrid: Cátedra, 2022.
- LOSILLA, Carlos (ed.): *El cine deseado: 10 directoras españolas del siglo XXI*. Madrid: ECAM, 2023.
- MARTÍNEZ TORRES, Augusto: *El cine español en 119 películas*. Madrid: Alianza, 1997.
- MONTERDE, José Enrique: *Veinte años de cine español (1973-1992). Un cine bajo la paradoja*. Barcelona: Paidós, 1993.
- PÉREZ PERUCHA, Julio (ed.): *Antología crítica del cine español, 1906-1995*. Madrid: Cátedra/ Filmoteca Española, 1997.
- SÁNCHEZ NORIEGA, José Luis: *Historia del Cine. Teoría y géneros cinematográficos, fotografía y televisión*. Madrid: Alianza, 2002.
- SEGUIN, Jean-Claude: *Historia del cine español*. Madrid: Acento Editorial, 1995.
- VALLÉS COPEIRO DEL VILLAR, Antonio: *Historia de la política de fomento del cine español*. Valencia: Ediciones de la Filmoteca. Instituto Valenciano de Cinematografía Ricardo Muñoz Suay, 2000.